

delske stroje.

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

sem njegovo ime, pa da bi si jezik lahko bil na njem. Nisem si pomnil."

Medal vam ga je v svojem materinskem jeziku, naj bi cornel ne vedel, s čima opravka. Ime mu je hawej, njegov sin Nintropan homoš. Ne vem, pomenita ti imeni?"

"Glejte, gotovo poznate, če ste samoj živeli na zapadu. Po jsto je Nintropan hawej medved, Nintropan hawej Mali medved. Ti imeni imajo pomeno že čuli!"

"Kaj pa je?" se je iznenadil črnobradati. "Nič. Brezposeln tramp, potepuh, lopov, nevaren človek, trenutno, kakor kaže, vodi družbo, ki je njemu enaka. Nič dobrega ne namerava, sodim. Treba bo paziti na njega."

"Tudi jaz mu bom nekoliko na prste gledal, če še ostane na krovu."

In tudi z vami bi se rad seznanil, kakor sem že rekel. Všeč ste mi. Če se še niste kar pri meni ostali."

"Bi imeli za mene?"

"No," se je nasmehnil Old Firehand, "vprav za drvarja bi vas ne najel. Pa westmana potrebujem."

"Ste oddani?"

"Rafterje imam v gozdovih gori ob Black Bear Riverju, za prvega so me izbrali, k njim moram predvsem."

Pa če mi daste čas, da jih obvestim. Hm —! Narediti bi se dalo. Izredna čast bi bila za mene, če bi bil pri vas."

"Pridružite se mi!"

Tom je zamišljeno gledal v tla.

"Kaj pa bi bilo?"

"Večjo družbo westmanov potrebujem, v gore pojdemo. Po kaj, to bi vam povedal, ko se domenimo."

"Kakor rečeno, dalo bi se narediti. Vam moram takoj obljubiti?"

"Nikakor ne! Do Fort Gibsona imava še čas, da se pogovoriva."

"Dobro! Pa pojdiva. Ampak pogledajte!"

Pokazal je po krovu.

"Predstava se bo menda začela!"

II.

Črni panter.

Lastnik cirkusa je medtem sestavil iz zabojev in vreč nekaj vrst sedežev ter gostobesedno vabil občinstvo k "predstavi." Ljudje so posedli, "stojšča" si je izbralo ladijsko

V ZNAMENJU NAJLEPŠE PLEMETNOSTI

(Nadaljevanje z 2 strani)

vanjih, ki so namenjena nesrečni Sloveniji v pomoč.

Cainkarjev govor je bil najdaljši, a vseeno pa jako zanimiv in prepričevalen. Ljudje so ga radi poslušali.

Leo Jurjovec, st., je vodil program te naše skupne prireditve, ki je bila sijajen uspeh v moralnem in gmočnem oziru. Bila je krasen dokaz naše vzajemnosti in veličasten primer slovenske plemenitosti. Med programom in zabavo je vladal popoln red. Po

strežba je bila točna, ker je podružnični odbor prav lahko dobil vse potrebne delavske moči pri članstvu naših društev.

Hiša je bila polna. Ljudje so bili radodarni rok in pomožni sklad slovenskega oddelka se bo povečal bržkone najmanj za en tisočak. Čikaška naselbina se je imenitno odrezala to pot. Čast ji in hvala lepa vsem tistim, ki so na ta ali oni način sodelovali. In takih je bilo ob tej priliki zelo, zelo dosti.

Književna poročila

A MAN FROM THE BALKANS. By Emilijan Glocar, author of: "Between Two Springs" and "The Mountain." Translated by Fern Long Dorrance and Co., Philadelphia, 1942, p. 189, \$1.75.

Po čudni igri zgodovinskih dogodkov je Balkan s 27. marca 1941. v prvi vrsti zaradi legendarnega odpora našega naroda proti prodiranju sil osišča prišel v središče svetovne pažnje. Ne le živo zanimanje dopisnikov listov in radio-komentatorjev, temveč tudi zanimanje politikov, književnikov in široke javnosti se v vsem vrtnicu današnjih zmedenih časov neprestano vrača k našemu narodu, ki kaže edinstveno zavednost, žilavost in požrtvovalnost v svoji borbi za svobodo.

Najnovejša knjiga g. Emilijana Glocarja: A MAN FROM THE BALKANS, je med prišpevki, ki naj bi osvetlili vsaj mali del duše balkanskega ali,

prav za prav, srbskega človeka. V njej je podana življenska povest našega izseljenca, ki je svoja otroška leta in svojo prvo mladost preživel na Balkanu, v Srbiji in ki je po težkem duševnem zlomu našel zatočišče v novem svetu, najprej v Kanadi in potem v Združenih ameriških Državah. Tako ima knjiga dva različna dela. Dočim v prvem delu slika, čeprav zelo strnjeno, življenje proste a zdrave kmečke obitelji na Balkanu, kjer je zrasel junak povesti Aleksej, nahajamo v drugem delu tipično sliko povesti našega ameriškega izseljenca, ki je po dolgem trudu in po težkem delu dosegel s svojimi rodbino vsaj delni uspeh. V prvem delu imamo vtis, kot bi pisatelj nenadno dvignil zagrnjalo z izredno originalne, občutljive in strašne slike, ki je eksotična celo za razvajenega čitalca, dočim se nam drugi del dozdeva kot inačica nekega poglavja iz znane knjige Louisa Adamiča: FROM MANY LANDS. Med obema deloma je za ameri-

škega čitalca nedvomno mnogo privlačnejši prvi, v katerem pisatelj prikazuje vročo kri balkanskega človeka.

Pisatelj Emilijan Glocar sam ni Balkanec, toda on je doma iz češkoslovaške, on je Slovan in na študijah v Sarajevu in v Beogradu, kakor tudi pri svojem književnem delu je občutil čar in zanos te bratske zemlje, ki se je civilizacija ni mnogo dotaknila, zapazil je njeno pritrjeno življensko silo, ki plane na dan kot hudournik in potem ruši in podira vse. Čeprav je ta slika celo preveč toga, čeprav je manj verjetna in naravna in bolj umetniška zamisel, čeprav je bolj simbolična kot realna, je vendar le prepričevalna in nenavadno lepa. Čitatelji te knjige se bodo vsekakor dolgo in dolgo spominjali nekaterih prizorov iz nje način, kako lepota izbira med dvema ženinoma (motiv, ki ga često uporablja jugoslovanska narodna in tudi umetniška književnost in ki ga je najlepše vpodobil romantično-pastoralni

ep Jovana Ilića "PASTIRI"): potem mlada žena, ki se sredi noči koplje v rosi in evetju na planinski jasi želeč ohraniti svoje zdravje, lepoto in moč (navada, ki je priljubljena pri znanih in zelo razširjenih Djurdjevdanskih obredih) ali navade in običaji zadružnega življenja. Slika s krdelom krvoločnih in izstradanih volkov, ki v divji gonji gonijo in raztrgajo svoje žrtve je celo bolj dramatična in razburljiva kot znameniti prizor z istim motivom v romanu Goesta Berling švedske pisateljice Selme Lagerloef.

Drugi del knjige je pravo nasprotje prvemu. Tu je stvarnost, polna, prijemljiva in naturalistično prikazana stvarnost prve generacije ameriških vseljencev. Spricho dejstva, da je pisatelj Slovan, da je po svoji izobrazbi filozof in da je takoj v začetku knjige uvedel filozofsko in religiozno navdahnjenega Aleksejevega prijatelja Martina Koba, bi pričakovali, da se bomo sedaj spoznali s posebno vrsto ameriških vseljencev s stalnimi religioznimi in moralno — filozofskimi težnjami. Pa bi se zmotili.

Nobenega sledu Dostojevskijevih in Tolstojevih prikazov slabosti, žeje za priznanjem, kesanjem in kaznovanjem samega sebe. Ko se naš junak Aleksej s 70 leti na plečih ob veseli pesmi "Happy Birthday," ki jo iz vsega grla prepeva njegovih deset otrok in 15 vnukov zbranih okrog 70 sveč na kolaču — spomni na svojo preteklost, ki ni bila brez grehov, tega ne stori zavestno in z željo po očiščenju in kesanju, temveč s čistim strahom pred jemanjem prstnih odtisov na električnem stroju! Tako je duševna borba našega ubogega in dobrega Alekseja morda bolj razumljiva, bolj opravičena, bolj človeška, — a vsekakor manj vznemirljiva in manj umetniško pretresljiva.

Pri vsem tem bo knjiga A MAN FROM THE BALKANS g. E. Glocarja vsekakor med zelo zapaženimi knjigami na bogatem ameriškem knjižnem trgu. Odlični slog našega pisatelja, ki je relativno mlad in vendar že nosilec dveh uglednih književniških nagrad, to v polni meri zasluži.

P. A.

Odkod ime "peta kolona"?

V novembru 1936 so armade generala Franca obkolile špansko prestolico in na to je bila podpisana protikomunistična zveza med Italijo, Nemčijo in Japonsko. Prva manifestacija za to zvezo naj bi bil parade Madrida in sicer 7. novembra, na dan obletnice ruske revolucije. Zato je general Mola, ki je poveljeval oblegovalnim četam krog Madrida, po radiu pozval republikance, naj se vdajo, rekoč: "Sleherno upiranje je zaman. Prva kolona bo napadla Madrid od Siguenze, druga od Guardarrame, tretja od Toleda in četrta od Jarame. Peta kolona pa bo napadla v Madridu samem, saj sestoji iz somišljenikov generala Franca. Ta kolona samo čaka na znak, da nam bo odprla mestna vrata."

Kakor pa nam je znano, je bil Madrid zavzet šele meseca marea 1939.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Ker je Kitajcem zaprta znana Burma cesta, zato so se kitajski kuljži začeli posluževati stare karavanske poti preko Himalaje. Na sliki vidimo kuljže s svojo natovorjeno živino, ki nosi v prvi vrsti vojne in zdravniške potrebščine v notranjost Kitajske.

V BLAG SPOMIN
ČETIRTE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENEGA IN NIKDAR
POZABLJENEGA SOPROGA

Matevž Zakrajšek

ki je za vedno v Gospodu zaspal dne 4. junija 1938.

Štiri leta so minila, kar si zapustil nas, Bog daj Tvoji duši blagi večni mir in sveti raj. Žalujoca soproga AGATHA ZAKRAJŠEK Cleveland, O., 4. junija 1942.

MALI OGLASI

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HENDERSON 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

KENMORE 2237-M
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDOR
Glenview 3830.

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.
ENDICOTT 9359
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odpri do 2:30 zjutraj

Farma v najem

V najem se odda znana Felix Surtzova farma, ki leži poleg farme SNPJ ob Chardon Rd. Obsega 135 akrov. Lepa hiša in hlev. Za informacije se zglasite pri Felix Surtzu, 936 E. 185. St. (130)

Hiša naprodaj

Naprodaj je lepa hiša 7 sob za 1 družino, garaža, velik lot, blizu La Salle gledišča in 185. ceste. Lastnik odide v armado, zato prodaja po zmerni ceni. Za podrobnosti vprašajte

B. J. Hribar
954 E. 144. St.
Glenview 2500. (133)

Hiša naprodaj

Prodaja se hiša za 1 družino, 7 sob, 2 garaži, nanovo dekorirana, v jako lepem kraju, 17810 Dilliwod Rd., je sedaj prazna. Se mora prodati radi ureditve zapuščine. Cena je \$5,800, takoj \$1,200, ostalo na mala odplačila. Za več informacij pokličite

M. F. Intihar
Real Estate, Insurance
630 E. 222. St. ali
21491 Nauman Ave.
Tel. IV 2644 ali IV 0678 (131)

Hiša naprodaj

Prodaja se hiša za 2 družini; v jako dobrem stanju; 5 sob spodaj, 5 zgorej; 2 garaži; cena zmerna. Vprašajte na 1049 E. 146. St. (132)

Stanovanje v najem

Štiri sobe zgorej se oddajo v najem družini brez otrok. Stanovanje je na Holmes Ave. v Collinwoodu. Izve se pa na 22601 Nicholas Ave. v Euclidu, Ohio. (131)

Gornja slika je bila posneta nekje na Osrednjem zapadu in nam kaže lepo število dvomotornih letal Curtis AT-9 izdelka, katere omenjena tovarna izdeluje v vedno večjem številu. Ta letala so pripravljena, da poletijo na določene vojaške postojanke Zed. držav.

Ker je Kitajcem zaprta znana Burma cesta, zato so se kitajski kuljži začeli posluževati stare karavanske poti preko Himalaje. Na sliki vidimo kuljže s svojo natovorjeno živino, ki nosi v prvi vrsti vojne in zdravniške potrebščine v notranjost Kitajske.

